

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
HELLENIC MARINE ENVIRONMENT
PROTECTION ASSOCIATION

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΑΚΤΗΣ

Βασικός υπεύθυνος για την ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος είναι ο άνθρωπος, καθώς για πάρα πολλά χρόνια είχε τη λανθασμένη εντύπωση ότι οι θάλασσες δεν επηρεάζονται από τα σκουπίδια και τα απόβλητα επειδή είναι απέραντες. Η μεγάλη αύξηση του πληθυσμού μας τον τελευταίο αιώνα και ο τρόπος ζωής μας, οδήγησαν σε υποβάθμιση των θαλασσών που αποτελούν τον τελικό αποδέκτη στερεών, υγρών αλλά και αέριων ρύπων.

Η ρύπανση των θαλασσών προκαλείται κατά 80% από δραστηριότητες που συμβαίνουν στη στεριά και μπορεί να προέρχεται από τη γεωργία, τα εργοστάσια, τα αυτοκίνητα, τα σπύια μας και από τις παράκτιες δραστηριότητες αναψυχής. Το υπόλοιπο 20% προέρχεται από δραστηριότητες στην θάλασσα, όπως η ναυτιλία, η αλιεία και οι υδατοκαλλιέργειες.

Παίρνοντας μέρος στην εκπαιδευτική δραστηριότητα «Εθελοντικός Καθαρισμός Ακτής», οι μαθητές κατανοούν το μέγεθος του προβλήματος της ρύπανσης της θάλασσας με στερεά απορρίμματα. Παράλληλα ενθαρρύνονται να αναλάβουν ενεργό ρόλο στις παγκόσμιες προσπάθειες για την επίτευξη του Στόχου 14: «Ζωή κάτω από την επιφάνεια της Θάλασσας», της Agenda 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Αναλυτικότερα, η δραστηριότητα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

ΠΡΙΝ ΤΟΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ

Πριν τον καθαρισμό γίνεται πρόβλεψη στην Τάξη για τα είδη των σκουπιδιών που αναμένεται να συλλεχθούν κατά τη διάρκεια του καθαρισμού, εξοικείωση με το δελτίο καταγραφής απορριμμάτων της HELMEPA και στη συνέχεια ακολουθεί ο προγραμματισμός. Η καταγραφή των απορριμμάτων δίνει ερευνητικό χαρακτήρα στον καθαρισμό και προκύπτουν χρήσιμα συμπεράσματα για το υλικό, την προέλευση και τις ποσότητές τους.

Σχεδιασμός Καθαρισμού

- Επιλογή της ακτής που θα πραγματοποιηθεί ο καθαρισμός
- Επιλογή ημέρας και ώρας
- Ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας και φορέων που μπορεί να επιθυμούν να συμμετέχουν (καταδυτικά κέντρα, οργανώσεις, σύλλογοι, συγγενείς κ.α)
- Προβολή της δράσης μέσω του τοπικού τύπου και ΜΜΕ
- Επικοινωνία με τις υπηρεσίες του Δήμου ή/και εταιρεία ανακύκλωσης για την αποκομιδή των απορριμμάτων
- Καθορισμός υπευθύνων για τις διαδικασίες

Οργάνωση καθαρισμού – Τι να έχω μαζί μου

- Δελτία καταγραφής απορριμμάτων της HELMEPA μαζί με μολύβια/στυλό
- Σακούλες σκουπιδιών (δύο διαφορετικά χρώματα αν διαχωρίσετε τα ανακυκλώσιμα υλικά)
- Γάντια μιας χρήσης
- Φωτογραφική μηχανή
- Παγούρι με νερό ή χυμό
- Κουτί Πρώτων Βοηθειών
- Μάσκες και αντισηπτικά
- Καπέλο και αντηλιακό (για προστασία από τον ήλιο, εφόσον χρειάζεται)

ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ

- Ενημέρωση συμμετεχόντων για τη διαδικασία συλλογής και καταγραφής στα Δελτία Καταγραφής Απορριμμάτων και διανομή των δελτίων
- **ΠΡΟΣΟΧΗ** σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας
- Διαχωρισμός συμμετεχόντων σε ομάδες 5 ή 6 ατόμων με ένα άτομο αποκλειστικά για την καταγραφή (στις μικρότερες ηλικίες τον ρόλο αυτό αναλαμβάνει ενήλικας). Εναλλακτικά διαχωρισμός ατόμων σύμφωνα με τα είδη απορριμμάτων (Ανακυκλώσιμα υλικά: χαρτιά, πλαστικά, γυαλί, αλουμίνιο – και μη: γόπτες, ρουχισμός κ.λπ.)
- Φωτογραφίες για προβολή της δράσης (κατά τη διάρκεια του καθαρισμού και στο τέλος με τα απορρίμματα που συγκεντρώθηκαν)
- Συγκέντρωση απορριμμάτων στο προκαθορισμένο σημείο για αποκομιδή από τη Δημοτική Αρχή

ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ

- Αποστολή συγκεντρωτικού Δελτίου Καταγραφής Απορριμμάτων και φωτογραφιών στη HELMEPA (environment@helsepa.gr). Τα αποτελέσματα του καθαρισμού μπορούν να εισαχθούν και στη φόρμα [Αποτελέσματα εθελοντικού καθαρισμού ακτής](#)
- Αποστολή αποτελεσμάτων της δράσης και φωτογραφιών στους τοπικούς φορείς (Δήμο/Κοινότητα, Λιμεναρχείο) και ΜΜΕ, εκφράζοντας παράλληλα και κάποια αιτήματα (πχ. σεβασμό στο περιβάλλον από όλους, κ.α)
- Συζήτηση στην Τάξη για τα παρακάτω:
 - Ποια ήταν τα περισσότερα απορρίμματα που παρατηρήθηκαν; Σύγκριση με τις προβλέψεις που είχαν γίνει.
 - Από πού προέρχονται και από τι υλικά είναι φτιαγμένα;
 - Πόσο καιρό μένουν στο περιβάλλον μέχρι να διαλυθούν;
 - Τι επιπτώσεις μπορεί να έχουν σε διάφορους τομείς της ζωής μας όπως η υγεία, η οικονομία, και η ψυχαγωγία μας;
 - Τι μπορούμε να κάνουμε στην καθημερινότητά μας για το πρόβλημα των απορριμμάτων στις θάλασσες και τις ακτές;
 - Ένας καθαρισμός αρκεί ή θα πρέπει να ακολουθήσουν κι άλλοι;

Αν ένας καθαρισμός δεν είναι αρκετός για την προστασία της συγκεκριμένης ακτής, μπορείτε να την υιοθετήσετε και να επαναλάβετε τους καθαρισμούς σε τακτά χρονικά διαστήματα για να έχετε πλήρη εικόνα της κατάστασής της. Στην περίπτωση που την υιοθετήσετε, μπορείτε να κατασκευάσετε με απλά υλικά και μία πινακίδα με περιβαλλοντικό μήνυμα για να την τοποθετήσετε σε εμφανές σημείο, ώστε να είναι φανερό η υιοθεσία από το σχολείο σας.

Σε κάθε Τάξη που συμμετέχει στη δράση θα αποστέλλεται **Αναμνηστικό Δίπλωμα**

-
- Έντυπα:
1. Δελτίο καταγραφής απορριμμάτων
 2. Βήματα για ασφαλή καθαρισμό ακτής
 3. Οδηγός ανακύκλωσης «Τι ρίχνουμε στους μπλε κάδους» (Ελληνική Εταιρία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης)
 4. Αφίσα – Χρόνοι διάλυσης απορριμμάτων στη θάλασσα
-

Αξιολόγηση

Με συζήτηση μεταξύ μαθητών και Εκπαιδευτικού πριν και μετά τον καθαρισμό. Βοήθησε η δράση να ευαισθητοποιηθούν οι μαθητές και η τοπική κοινωνία όσον αφορά την προστασία των θαλασσών και των ακτών από τη ρύπανση με στερεά απορρίμματα;